

Tidy Towns Competition 2022

Adjudication Report

Centre: Beal an Mhuirthead - Belmullet	Ref: 507
County: Mayo	Mark: 353
Category: C	Date(s): 30/06/2022

	Maximum Mark	Mark Awarded 2021	Mark Awarded 2022
Community – Your Planning and Involvement	80	55	57
Streetscape & Public Places	80	45	46
Green Spaces and Landscaping	80	47	49
Nature and Biodiversity in your Locality	55	40	43
Sustainability – Doing more with less	55	19	20
Tidiness and Litter Control	90	62	63
Residential Streets & Housing Areas	55	34	35
Approach Roads, Streets & Lanes	55	39	40
TOTAL MARK	550	341	353

Community – Your Planning and Involvement / An Pobal - Pleanáil agus Rannpháirtíocht:

Go raibh maith agat as d'iontráil iontach a bhfuil mothú proifisiúnta uirthi. Tá tú ag cur isteach ar an gcomórtas le 40 bliain. D'iontráil le 54 leathanach de dhoiciméad PDF agus plean 2 leathanach 3 bliana. Tugann sé seo forbheathnú mionsonraithe ar an ról lárnach iontach atá ag Bailte Slachtmhara Bhéal an Mhuirthead (BTT) maidir le pobal Bhéal an Mhuirthead i gcoitinne a threorú i dtreo caighdeán níos airde feasachta agus sármhaitheasa comhshaoil.

Tá an léarscáil an-soiléir agus tá 20 tionscadal sainaitheanta aonair liostaithe thar na catagóirí éagsúla. Leanann tú ag cur le do chumarsáid trasna an phobail ar go leor bealaí. Úsáideann tú Facebook mar bhealach cumarsáide le 1692 leantóir agus chomh maith leis sin úsáideann tú an nuachtlitir eaglaise/pobail sheachtainiúil chun an pobal a chur ar an eolas. Tugann na leathanaigh Facebook taifead soiléir ar do ghníomhaíochtaí le go leor grianghraf agus nasc ábhartha. Tá liosta mórthaibhseach agat de 21 grúpa tacaíochta a thacaíonn le BTT.

Cuirtear an plean 3/5 bliana dá dtagraítear i Lámhleabhar nua na mBailte Slachtmhara i láthair mar liosta achomair tionscadail. Moladh: dá mbeadh amlínte níos sainithe agat agus dá mbeadh freagracht sannta agat as cur i bhfeidhm tionscadail ar leith d'fhéadfaí an plean a athbhreithniú ar bhealach níos intomhaiste agus teoranta ó thaobh ama de cuspóirí. Do chroíchoiste de 15 le tacaíocht ó 70-80 oibrithe deonacha ag dreapadh níos airde le haghaidh tascanna speisialta. Léiríonn na huimhreacha seo an tionchar pobail den scoth atá ag BTT ag grúpa tiomanta d'oibrithe deonacha.

Mar a iarrtar ar an bhfoirm iarratais, tá tionscadal ar leith sainaitheanta agat inar cuireadh iarracht ar leith i bhfeidhm : na Beelines to Belmullet and Beyond mar aon leis an EIP Great Yellow Bumblebee. Bheadh sé go maith na tagairtí ábhartha do Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na NA (UN Sustainable Development Goals) arna léiriú do gach ceann de na tionscadail BTT aonair a fheiceáil tríd an uimhir/na huimhreacha ábhartha a chur san áireamh, is céim úsáideach phraiticiúil é seo chun na spriocanna tábhachtacha a chur in iúl (d'Éirinn agus don chine daonna ar fad.) mar thús le plean uailmhianach na hÉireann chun gach 17 a bhaint amach faoi 2030.

Streetscape & Public Places / Sráid-Dreach & Áiteanna Poiblí:

Is baile an-tarraingteach agus suimiúil é Béal an Mhuirthead atá suite go haonarach idir dhá dhobharlach. Bhí na foirgnimh, na siopaí agus na háitribh ghnó curtha i láthair go maith le scéim dathanna taitneamhach. Is lárphointe mealltach é an chearnóg láir leis an gcolún mór. Is dúshlán leanúnach iad na gnóthais thréigthe nó neamháitithe ach fágann na bearta rathúla go n-oireann na réadmhaoine seo isteach go neamhfheiceálach don sráid-dreach. Ba

spás poiblí tarraingteach é bruach na Canálach freisin, a cuireadh le plandú ciallmhar. Fáiltítear roimh an bhfál nua cruach dhosmálta feadh Bothar an Chladaigh mar aon leis an gcosán nua agus páirceáil bhreise in aice leis an linn snámha taoide. Comhghairdeachas as do rath leis an ngradam Ceann Scribe Turasóireachta (Tourism Destination award) a chuirfidh tuilleadh feabhais ar shráid-dreach atá go maith cheana féin.

Green Spaces and Landscaping / Spásanna Glasa agus Tírdhreachú:

Tá gné thaitneamhach cáilíochta don tírdhreachú agus do spásanna glasa i mBéal an Mhuirthead. Is léir an cúram agus an aire. Tá béim ar phlandáil atá neamhdhíobhálach do phailneoirí agus ar ghluaiseacht leanúnach chun cur le plandáil bláthanna agus crann. Bhí sé suimiúil a léamh go bhfuil 45 coimeádán bláthanna agus 61 leaba bláthanna agat - cuirtear feabhas ar na coimeádáin bláthanna ag dath aonfhoirmeach caighdeánaithe gorm álainn na mboscaí péinteáilte. Bhí meas ag Feirm an Bhaile leis na leapacha ardaithe glasraí pobail le lipéid dhátheangacha orthu, le leaba ardaithe shamhlaíoch Chrois Bhríde agus na mósáicí nua ar bhalla in aice lámhe. Cuireann na leapacha bláthanna in aice leis an RNLI agus feadh shiúlóid bhruach na canála go mór leis an timpeallacht thaitneamhach. Baineadh úsáid go forleathan as Eibhear áitiúil sainiúil an Fhóid Duibh (Blacksod Granite) chun leapacha bláthanna a thógáil agus measctar leis na seanbhallaí cloiche a bhí ann.

Nature and Biodiversity in your Locality / An Dúlra agus an Bhithéagsúlacht i do cheantar:

Bhí BTT ina gceannairí sa chatagóir seo leis na tionscadail shuntasacha 'The Beelines to Béal an Mhuirthead agus Thall' mar aon le tionscadal nua EIP Great Yellow Bumblebee, a bhfuilimid ag tnúth le leanúint go géar. I ngach áit ar fud an bhaile tá a fhios ag duine go bhfuil plandáil agus cothabháil oiriúnach do phailneoirí ar limistéir féir. Míníonn an chomharthaíocht mhionsonraithe den scoth na bearta aonair a dhéantar i ngach láthair. D'fhéadfadh an fhormáid chomharthaíochta seo teimpléad a dhéanamh do chomhartha náisiúnta. Buntáiste mór é go músclaíonn sé agus go méadaíonn sé feasacht ar dhaoine a théann slán agus go gcuirfeadh sé ina luí ar go leor daoine nach bhfuil cinneadh déanta acu triail a bhaint as a bpaiste beag féin atá cairdiúil le pailneoirí ina ngairdíní.

Iarrann an Plean Uile-Éireann Pailneoirí ar gach grúpa Bailte Slachtmhara Áireamh Bláthanna Feithidí (FIT-Count) a chur san áireamh. Tá comhaireamh FIT an-simplí – breathnaíonn tú ar phaiste bláthanna ar feadh 10 nóiméad agus comhaireamh cé mhéad feithidí a thugann cuairt. Is uirlis an-úsáideach é do ghrúpaí TT chun athrú ina mbithéagsúlacht áitiúil a thomhas. Go háirithe nuair a bhíonn beart déanta acu cheana féin do phailneoirí, cabhróidh siad le háirimh FIT a dhéanamh i rith na bliana agus sna blianta atá le teacht chun tionchar a ngníomhaíochtaí ar líon feithidí agus éagsúlachta a rianú chomh maith le sonraí tábhachtacha a sholáthar don Lárionad Bithéagsúlachta.

Comhaireamh Tráthúil Bláthanna Feithidí (FIT Count) - An Lárionad Náisiúnta Sonraí Bithéagsúlachta (biodiversityireland.ie) Is sármaith an tacaíocht a thugann tú do chlár LIFE an Traonaigh trí ghnáthóg neantóige a thógáil, mar aon le do thacaíocht do Thuras Traonach an Mheán Oíche. Is léarscáil spéisiúil, faisnéiseach agus úsáideach 1 leathanach é an Conair Oidhreachta & Dúlra (Conair Bhrian Rua). Is planda ionrach é Gunnera (ar a dtugtar an fathach-rhubarb freisin) agus chonacthas é in dhá limistéar ar leith le linn an bhreithnithe. Cabhair a lorg ó Chomhairle Contae Mhaigh Eo chun cóireáil ghairmiúil a fháil air sula leathnaíonn sé.

Sustainability – Doing more with less / Inmharthanacht - Mórán ar an mbeagán:

Tuairiscíonn tú ar an tacaíocht ó LAWPRO do Tobar Mussel a thug deis duit iniúchadh a dhéanamh ar thábhacht an tsoláthair uisce, a staire agus a oidhreachta. Leagfaidh Sli an Uisce nua béim ar an ngá atá le caomhnú uisce. Beidh tionchar ag tionscadal garraíodóireachta Feim an Bhaile a bhfuil naisc aige le Western Care agus cuirfidh sé oideachas ar dhaoine óga maidir le soláthar bia áitiúil. Is uirlis úsáideach é an polatollán le haghaidh soláthar inbhuanaithe plandaí agus bláthanna. Cabhróidh an tionscnamh Tírdhreacha Inite freisin le heolas agus feasacht a mhéadú don daonra níos leithne. Liostaíonn tú 11 beart lena n-áirítear athchúrsáil bhliantúil WEEE, Brat Glas a chur chun cinn i scoileanna áitiúla, úsáid sean-ábhar le haghaidh suíocháin nua, etc. Is pointí tosaigh tábhachtacha iad seo go léir san aistear inbhuanaitheachta. Le haghaidh smaointe breise, féach ar na Leideanna is Fearr ar leathanach 8 den rannán Inbhuanaitheachta de Lámhleabhar na mBailte Slachtmhara, atá ar fáil ar líne ar shuíomh Gréasáin na mBailte Slachtmhara <https://www.tidytowns.ie/competition/handbook/> Moladh breise amháin, smaoinigh ar bheith páirteach mar Phobal Fuinnimh Inmharthana (Sustainable Energy Community): <https://www.seai.ie/community-energy/sustainable-energy-communities/join-the-sustainable-ener/>

Tidiness and Litter Control / Slachtmhaireacht agus Rialú Bruscair:

Bhí an baile saor ó bhruscar agus saor ó phóstaer ar lá na moltóireachta. Breathnaíodh dhá bhailitheoir bruscair dheonach éagsúla ar lá an bhreithnithe. Bhí meas ar an múrmhaisiú nua mar pháosa ealaíne suimiúil agus ildaite. Tugadh faoi deara do threalamh nua (dóire fiailí agus séidire duillí). Tá cuma fhéideartha bhliantúil ar an Glanathon ina bhfuil na scoileanna rannpháirteach. Tá d'fheachtas salú madraí thar a bheith nuálaíoch agus fadréimseach. Tá an suirbhé grafach a rinneadh i mí na Bealtaine inar léarscáilíodh 24 eachtra an-nuálach, mealltach agus suntasach.

Residential Streets & Housing Areas / Sráideanna Cónaithe & Ceantair Tithíochta:

Bhí cuma mhaith ar na príomhshráideanna agus léirigh siad na gnéithe sainiúla de bhaile gnóthach Éireannach - tá an obair leanúnach atá déanta agat chun feabhas a chur ar ghné amhairc an bhaile le moladh. Chuir na boscaí bláthanna agus na coimeádáin splancscáileán datha ar leith leis. Feabhsaíodh an sráid-dreach gan sreang leis na caighdeáin áille traidisiúnta lampaí. Bhí Culan na Canala, Radharc an Atlanach, Acadh Mór, Cuan Oisri agus an Fraoch i láthair go sármaith.

D'fhéadfaí áitritheoirí a bhfuil gairdíní tosaigh folamh acu a spreagadh chun speiceas crann cuí a chur le spéis amhairc agus bithéagsúlachta a chur leis, ag tabhairt faoi deara an dúshlán a bhaineann le gaotha goirt an Atlantaigh.

Approach Roads, Streets & Lanes / Bóithre Isteach, Sráideanna & Lánaí:

Bhí dromchla maith ar na bóithre isteach le comharthaí maithe agus bearradh ciumhaiseanna go cuí. Chuir na marcóirí dátheangacha bailte talún cloch in iúl don tírdhreach idéalach. Is ábhar seachrán é an túr uisce coinchréit ar bharr cnoic an-soiléir agus ní áilleacht é - b'fhéidir go bhféadfaí roinnt bearta a fhiosrú chun an tionchar amhairc a mhaolú!

Tugadh faoi deara an iliomad bláthanna fiáine ar gach bealach isteach. Chumasc na leapacha bláthanna agus na toir dea-ghnáth leis an tírdhreach iontach.

Concluding Remarks:

Is baile álainn é Béal an Mhuirthead agus áit den scoth le cuairt a thabhairt air. Ba léir torthaí na mblianta d'obair chrua. Go n-eiri libh amach anseo.